

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Степове лісівництво

спеціальність	205 Лісове господарство	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	205 Лісове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	лісівництва та мисливського господарства

ВИКЛАДАЧ

Горошко Віталій Віталійович

Вища освіта – спеціальність лісове господарство

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 Лісознавство і лісівництво

Вчене звання – доцент

Досвід роботи –23 роки

Показники професійної активності з тематики курсу: автор понад 140 методичних розробок і тематичних публікацій у фахових наукових виданнях України та наукометричних базах Scopus та Web of Science; відповідальний виконавець госпдоговірних науково-дослідних робіт, учасник численних наукових і науково-практичних Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних конференцій.

телефон

+380992900967

електронна пошта

lesovodhnau@gmail.com

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	сформувати у студентів глибоке розуміння щодо процесів які відбуваються у лісовому середовищі в наслідок проведення рубок пов'язаних з формуванням та оздоровленням лісів.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних джерел. ЗК 6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ФК 2 Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. ФК 3 Здатність оцінювати регіональні особливості природно- кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів. РН 3 Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень РН 4 Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базахданих та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані; РН 6 Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекції, 18 годин – практичні заняття, залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Поняття про сталий розвиток лісового господарства

Лекції	Практичне заняття	Самостійна робота

Модуль 1. Основні положення ведення рубок догляду та їх вплив на екологічні фактори, фізіологічні процеси лісових фітоценозів.					
Лекція 1.	Поняття про ліс, його функції в біосфері та вплив на стійкість екосистеми	Практичне заняття 1	Тема: Характеристика природних, економічних та лісівничо-типологічних умов лісгосподарських підприємств степового регіону України	10	Боротьба за існування і диференціація дерев у лісі Природний добір у лісових насадженнях Сутність лісового біоценозу і фітоценозу Біогеоценоз і екосистема
Лекція 2.	Складові рослинні елементи лісі та відмінні ознаки деревостанів		Практичне заняття 2	Типологічний аналіз лісів лісгосподарського підприємства степового регіону України	10
Лекція 3.	Історія степового лісівництва			10	Закономірності дії екологічних факторів на організми. Інтегральні показники клімату. Клімат і поширення лісів на земній кулі. Вплив якісного складу світла на деревні рослини. Вплив рельєфу на тепловий режим. Регулювання теплового фактора у лісовому господарстві. Особливості лісового повітря. Поняття про фітонцидність рослин. Закономірності формування лісів на різних елементах рельєфу річних долин.
Лекція 4.	Особливості структури лісових насаджень байрачного степу України			10	Інтенсивність світла та її вплив на ріст дерев. Симбіотичне живлення деревних рослин. Потреба та вибагливість деревних порід до поживних речовин ґрунту
Лекція 5	Особливості структури лісових насаджень південного степу України	Практичне заняття 3	Тема: Рубки догляду в лісах лісгосподарського підприємства степового регіону України	10	Вчення про зміну порід... Фактори, які обумовлюють зміну порід. Типи лісозмін. Зміна сосни дубом і зворотній процес. Зміна ялини і ялиці березою і осикою. Зміна дуба м'яколистяними породами і грабом. Зміна ялиці буком і зворотній процес.

Лекція 6	Особливості ведення лісового господарства в степовому регіоні України	Практичне заняття 4	Тема: Особливості рубок головного користування у лісах лісогосподарського підприємства степового регіону України	10	Ознайомлення з основними положеннями ведення та їх впливу на лісові фітоценози санітарних рубок лісу, ЛВР та інших.
-----------------	---	----------------------------	--	-----------	---

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Свириденко В.Є. Лісівництво. Цикл лекцій : навч. пос. / В.Є. Свириденко. – К. : Арістей, 2007. – 391 с.
2. Свириденко В.Є. Лісівництво : підруч. / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. – К. : Арістей, 2008. – 544 с.
3. Швиденко А.Й. Лісознавство. Підручник / А.Й. Швиденко, Б.Ф. Остапенко. – Чернівці: Зелена Буковина, 2001. – 352 с.

Методичне

1. Горошко В.В. Робоча програма з дисципліни «Степове лісівництво». Харків, 2026.
2. Горошко В.В. Степове лісівництво /Методичні вказівки до виконання лабораторних (практичних) робіт. Харків, 2026. С.-50.
3. Електронний конспект лекцій (посилання надається слухачам курсу)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<http://btu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2022/04/norm-b-org-op-pol0.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 70	70% від усередненої оцінки за модулі
		до 30	залік
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 30	захист практичних робіт
		до 20	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.